

Protokoll fört vid möte med RMR:s Biobränslekommitté

Datum	2020-11-25	
Plats	Teams-möte	
Närvarande	Johan Adolfsson	Biometria
	Anders Andersson	Södra Skogsenergi
	Lars Björklund	Biometria
	Staffan Dalbrink	Mellanskog
	Jonas Grahn	SCA
	Jacob Granberg	VMK
	Magnus Haapaniemi	Biometria
	Magnus Larsson	Stora Enso Bioenergi
	Daniel Olsson	Biometria
	Lars Persson	Biometria
	Peter Roland	Holmen
	Håkan Rönnbäck	VMK
	Karl Sandstedt	Göteborg Energi
	Jonas Torstensson	Eon Värme
	Jonas Vestun	Jämtkraft
Frånvarande	Rolf Sandström	Rebio
	Mattias Sparr	Sveaskog

1. Mötets öppnande

Karl Sandstedt öppnade mötet och kontrollerade närvaron

2. Val av personer att justera dagens protokoll

Beslut:

Till att justera dagens protokoll, jämte ordföranden, valdes Magnus Larsson.

3. Föregående protokoll

Föregående protokoll gicks igenom och det noterades att de väsentliga frågorna även skulle behandlas på dagens möte.

4. Laget runt om biobränslemätning/redovisning.

Staffan D: tillämpar idag två kontrollkollektiv, för skäppmätning resp. travmätning. Kontrolltravar slumpas ut via appen *Mapp*. En del av utbildningsadministrationen (för virkesmätning) är loggningen av deltagare hos Biometria, medför idag mycket handpåläggning. Har idag tre mätriggare för mätning av bl.a. bränsleved.

Magnus L: nytt upplägg för uppföljning/kontroll av den egna mätningen planeras.

Mätning/redovisning med mapp används på platser där Viol-redovisning saknas, en kritisk faktor är då ledtiden.

Anders A: har ett väl fungerande samarbete med Biometria på kontrollsidan. För närvarande sker en utbildningsinsats på travmätningssidan. En lista över utbildade personer stäms löpande av med Biometria.

Jonas T: ska besvara en enkät från Skogsstyrelsen som redovisar aktuella mätplatser och vilka som är mätande företag på resp. Eon håller på att ändra rutiner för torrhaltsprovtagning av helgrot på ett av sina värmeverk.

Jonas G: kan i dagsläget inte använda skäppmätning vid biobränslemätningen.

Jonas V: för sönderdelat material är kameramätning med besiktning av leveranserna av Biometria på distans på gång. Har haft en utdragen diskussion med en leverantör om torrhaltsbestämningens riktighet.

Karl S: Gränsen för leveransgillt och ev. mätningstväng har i några fall diskuterats med leverantör med hjälp av bilder som virkesmätaren på plats har tagit.

5. Rapport från RMR.

Karl Sandstedt informerade om att det vid senaste mötet togs upp att:

- Prima/sekunda bränsleved nu finns med i VP för Biometria
- Utbildningsregistren ska förbättras på Biometria
- Viol3-information gavs av Håkan Larsson, och en viktig konsekvens är att det innebär ett förändrat arbetssätt hos företagen

6. Hållbarhetsfrågor inom bränslesektorn – certikonto

Lars Persson presenterade principerna för hur certikonto är upplagt och tillämpas idag i Viol. Det är att betrakta som ett kreditkontosystem och fordrar inte fysisk särhållning av virket på industrin. Virket måste ha svenskt ursprung. En begränsning i dagens system är att det enbart är skapat för att hantera mätningar från VMF 01-08 (inte för andra mätande företag än Biometria).

Informationen för att åstadkomma spårbarhet skapas genom att i kontraktsinformationen/virkesorder ange certityp och virkets koordinater och förutsätter att virket kommer direkt från skogen. Viktiga kriterier är att säljaren har ett giltigt certifikat och att kunskap finns om geografiskt ursprung.

För leveranser från terminal fordras garantier från terminalägare/leverantör att virket är certifierat (leverantörsbesked).

EU Red2 (förnybardirektivet från EU) kan komma att kräva:

- Hållbarhetsbesked
- Kontrollsystem
- Leverantörsbesked

Biometria ger möjligheter till stöd genom att stora delar av biobränslevolymer redan idag redovisas genom Viol. Företag kan ta ut de data man behöver eller Biometria kan bygga rapporter enligt kundernas önskemål.

Med svensk råvara (grotflödet) bedömdes det inte vara problem att kunna uppfylla spårbarheten, däremot kan inblandning av importvirke vid köp från annan industri av biprodukter vara mer komplicerat att hantera. Redan i dagsläget är det viktigt att arbeta vidare med att alltid kunna koordinatsätta råvaran.

Yttrande:

Innan aktiviteter startas upp bör man invänta Energimyndighetens direktiv/beslut i frågan om hållbarhetsredovisning, där certikonto kan vara en möjlig väg för att kunna implementera EU Red2.

Biobränslekommittén rekommenderar att RMR ska vara delaktig i ett ev. beslut om aktiviteter/åtgärder för att hos Biometria bidra till rapportering gentemot myndigheterna.

7. Prima/sekunda bränsleved

Lars Persson gick igenom att antal frågeställningar som uppkommer i Viol inför ett införande av prima/sekunda bränsleved:

- Vilka sortiment (SSTE) som berörs
- Trädslagsfördelning
- Vrak utgång
- Klartext för godkänt resp. underkänt

En förberedelse för att automatisera mätningen är att styra mätningen med Viol-begreppet *Mätningens omfattning*. En mindre arbetsgrupp inom Biometria har påbörjat arbetet med att kunna redovisa prima/sekunda bränsleved i Viol.

Beslut:

Vid ett extra möte med Biobränslekommittén går Lars Persson igenom och gruppen behandlar de frågeställningar som behöver besvaras inför en implementering av prima/sekunda bränsleved (mötet hålls som ett Teams-möte 16/12 klockan 13.00-15.00).

8. Kontroll/uppföljning av biobränslen

Magnus Haapaniemi beskrev inledningsvis tidigare upplägg för att kontrollera/följa upp ordinarie mätning vid torrhaltsbestämning av biobränslen. Det nya konceptet, som införs 2021, är att uppföljning/kontroll i högre utsträckning ska utföras på tippade lass där detta är möjligt alt. att uppföljningen utförs med borrh/sond där detta finns.

Det handlar både om att göra en kontroll av den manuella mätningen (kontroll i skäppans överyta) och kontroll av mätningen/mätmetoden (kontroll av tippat lass). En redovisning av resultaten från de platser där ett antal kontroller av tippade lass genomförts visar att skillnaderna mellan provtagningsförfarandena inte är statistiskt säkerställda. Syftet med att tippa lass för provtagning är även att vetskapen om detta hos leverantörer motverkar taktisk lastning. En listning av platser med torrhaltsbestämning visade vilka som i dagsläget har möjlighet till tippning av lasten för kontroll/uppföljning. Tanken är att för större platser ska kvalitetsledarna utföra kontroll/uppföljning, medan det på mindre platser kan bli aktuellt med ordinarie mätpersonal för denna uppgift.

Kontrollresultaten för torrhaltsbestämning 2020 (avser skillnad i torrhalts%) visar att skillnaden mätplatsvis varierar från +5,6% till -4,2%. I genomsnitt var skillnaden -0,6% (resultaten avser den gamla metoden med kontrollprovtagning i skäppa). För 2021 är målet 25-30 kontrollmätningar per större mätplats (varav viss andel ska vara tippade lass).

När det gäller kontrollresultaten för travmätning av bränsleved medför ett begränsat antal kontrolltravar per mätplats att standardavvikelsen för resultaten blir hög (statistiskt osäkert resultat). Konfidensintervallet för skattning av mätningens kvaliteten var $\pm 2,9\%$, medan riktvärdet/målet ligger på $\pm 2,0\%$.

För att öka säkerheten är en åtgärd att skapa kluster av flera mätplatser när kontrollresultatet ska beräknas/redovisas. På sikt förväntas utbildningsverktyget (för mätning i bild) få större betydelse för att förbättra mätningens kvaliteten än kontrolltravarna.

Till kommande redovisning av kontrollresultat var gruppen även intresserade av den kontroll/uppföljning som sker på skäppavolym.

Beslut:

(Beslutet från föregående möte kvarstår) Biobränslekommittén rekommenderade starkt att Biometria implementerar de kontrollanvisningar som finns fullt ut samt de anvisningar som redovisades på mötet.

9. Begärd kontroll

Jacob Granberg redovisade bakgrund till att den begärda kontrollen för biobränslen med torrhaltsbestämning nu ändras, där det fram till nu enbart har varit förvägskontroller. Under 2018-2020 har det inte varit några begärda kontroller på bränsleflis. Den begärda kontrollen, som är en kontroll av utförd mätning på tippat lass, kompletteras med att ordinarie mätare ska kunna utföra denna kontrollprovtagning. Den nya modellen införs fr.o.m. december efter att VMK-styrelsen har tillstyrkt denna.

Förutsättningarna för detta på en mätplats är att:

- Praktiskt möjligt att tippa ett lass
- Ordinarie mätare är utbildad för denna rutin

10. Harmonisering/dispositivitet av mättningsbestämmelser bränsleved

Johan Adolfsson informerade om att det har gjorts en översyn av dispositivitetsreglerna för huvudsortimenten. För bränslevedens del kvarstår de dispositiva regler som finns. Det finns däremot ett tydligt behov av att se över det stora antalet varianter på trädslagsfördelning för olika bränslevedssortiment som nu finns, inte minst motiverat av att allt mer av bränsleveden kommer att fjärrmätas. Införandet av prima/sekunda bränsleved kan också medföra att dispositivitetsreglerna kan behöva ändras. Frågan om trädslagsfördelning tas med i arbetet med att implementera prima/sekunda bränsleved.

10. Kommande VM-forskning – med eller utan projekt kopplade till skogsbränslen?

Lars Björklund konstaterade att i det stora branschprogrammet för forskning/utveckling inom virkesmätning, där Skogforsk, SLU och Biometria ingår, har biobränslerelaterade frågor hamnat i bakgrunden, delvis beroende på att representanter från biobränslesidan saknas. I listningen av projekt ingår fraktionsbestämning, vilket är av intresse för biobränslen, men deltagarna på tidigare möten prioriterade inte den frågan. Huvudprojekten kan dock anses vara sortimentsöverskridande. Lars skickar till kommande ordinarie möte med Biobränslekommittén över listan med projekt för ytterligare diskussion om vad biobränslebranschen vill lyfta fram och prioritera.

11. Övriga frågor

Punkten "Verifiering i Viol3 av biobränslen" behandlas vid nästa ordinarie möte med Biobränslekommittén.

Johan Adolfsson noterade att i *Nationell mättningsbestämmelsen för bestämning av torrhalt och energiinnehåll i skogsråvara* har antalet provpunkter vid torrhaltsprovtagning av sönderdelade sortiment förtydligats.

Daniel Olsson informerade om att Biobränslekommitténs protokoll och övriga möteshandlingar nu finns upplagda på Teams, där medlemmarna i gruppen har tillgång till dessa. Instruktion för hur man kommer åt informationen skickas med protokollet.

12. Nästa möte

Ett extra möte med Biobränslekommittén för att behandla frågor rörande prima/sekunda bränsleved 16 december (klockan 13.00-15.00) på Teams.

Nästa ordinarie möte med Biobränslekommittén blir 3 mars 2021 (klockan 9-12) på Teams.

13. Mötets avslutande

Ordförande tackade för ett aktivt deltagande och avslutade mötet.

Vid anteckningarna: *Johan Adolfsson*

Justeras
Per mail

Karl Sandstedt
Göteborg Energi

Justeras
Per mail

Magnus Larsson
Stora Enso Bioenergi